

Přehled obsahu

str. marg. č.

Úvody.....	VII
Autoři jednotlivých kapitol a oddílů	XI
O autorech	XIII
Přehled obsahu	XV
Obsah.....	XVII
Seznam použitych zkratek.....	XXVII
Předmluvy.....	XXXIII

A. Obecná část práva životního prostředí

Kapitola I. Základy ochrany životního prostředí	3	1
Kapitola II. Právo životního prostředí	25	
Oddíl 1. Úvodní poznámky a historický vývoj.....	25	86
Oddíl 2. Předmět a systém	28	92
Oddíl 3. Prameny.....	32	107
Oddíl 4. Nástroje ochrany.....	36	116
Oddíl 5. Ústavní základy	46	151
Oddíl 6. Hlavní zásady	48	158
Oddíl 7. Ochrana životního prostředí a vlastnictví.....	53	174
Kapitola III. Organizace ochrany životního prostředí	59	193
Kapitola IV. Právní odpovědnost při ochraně životního prostředí	69	230
Kapitola V. Ochrana životního prostředí v mezinárodním a komunitárním právu	91	
Oddíl 1. Mezinárodní právo životního prostředí	91	309
Oddíl 2. Právo životního prostředí v Evropské unii	139	434

B. Zvláštní část práva životního prostředí

193

Kapitola VI. Prostředky ochrany životního prostředí	195	
Oddíl 1. Územní plánování	195	583
Oddíl 2. Posuzování vlivů na životní prostředí	207	
Oddíl 3. Integrovaná prevence a snižování znečištění.....	221	

str. marg. č.

Oddíl 4. Informace a účast veřejnosti v ochraně životního prostředí	227
 Kapitola VII. Ochrana složek životního prostředí a ekosystémů	243
Oddíl 1. Ochrana ovzduší a ozónové vrstvy Země	243
Oddíl 2. Ochrana vody	262
Oddíl 3. Ochrana půdy	280
Oddíl 4. Ochrana lesa	304
Oddíl 5. Ochrana přírody a krajiny	322
Oddíl 6. Ochrana rostlinstva a živočišstva	376
 Kapitola VIII. Ochrana před zdroji ohrožení životního prostředí	399
Oddíl 1. Odpady a obaly	399
Oddíl 2. Záření	422
Oddíl 3. Hluk a vibrace	440
Oddíl 4. Geneticky modifikované organismy	451
Oddíl 5. Chemické látky a přípravky	467
Oddíl 6. Živelní pohromy	495
 Kapitola IX. Právní úprava ochrany životního prostředí v rámci jiných lidských činností	501
Oddíl 1. Ochrana životního prostředí a ochrana lidského zdraví	501
Oddíl 2. Ochrana životního prostředí a památková péče	514
Oddíl 3. Ochrana životního prostředí v hornictví	530
Oddíl 4. Ochrana životního prostředí v rámci zemědělství	541
Oddíl 5. Ochrana životního prostředí v energetice	552
Oddíl 6. Ochrana životního prostředí v dopravě	561
 Zusammenfassung	569
Seznam použité literatury	579
Ostatní prameny	584
Internetové prameny	585
Věcný rejstřík	587

3.8. Orgány státní správy na úseku využívání a ochrany nerostného bohatství541	1591
Oddíl 4. Ochrana životního prostředí v rámci zemědělství541	
4.1. Úvodní poznámky542	1592
4.2. Mezinárodněprávní dokumenty544	1599
4.3. Právní úprava v Evropské unii546	1603
4.4. Základní cíle a směry české právní úpravy550	1609
Oddíl 5. Ochrana životního prostředí v energetice552	
5.1. Úvodní poznámky552	1612
5.2. Prameny a základní směry právní úpravy554	1619
5.3. Související problematika560	1643
Oddíl 6. Ochrana životního prostředí v dopravě561	
6.1. Úvodní poznámky562	1649
6.2. Hlavní prameny právní úpravy563	1659
6.3. Některé aspekty právních úprav týkající se životního prostředí564	1660
6.4. Orgány státní správy dopravy566	1672
Zusammenfassung569	
Seznam použité literatury579	
Ostatní prameny584	
Internetové prameny585	
Věcný rejstřík587	

Obsah

str. marg. č.

Úvod k 1. vydání	VII
Úvod k 2. vydání	IX
Autoři jednotlivých kapitol a oddílů	XI
O autorech	XIII
Přehled obsahu	XV
Obsah	XVII
Seznam použitých zkratek	XXVII
Předmluva M. Kloepfera	XXXIII
Předmluva F. Kerschnera	XXXIX

A. OBECNÁ ČÁST PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kapitola I. Základy ochrany životního prostředí	3	1
1.1. Životní prostředí, příčiny a potřeba jeho ochrany	3	1
1.2. Vývoj stavu životního prostředí	5	9
1.3. Trvale udržitelný rozvoj	7	14
1.4. Globální problémy a životní prostředí	7	18
1.5. Prostředky ochrany životního prostředí	8	23
1.6. Ekologická politika	10	28
1.6.1. Ekologická politika Evropských společenství	10	30
1.6.2. Státní ekologická politika České republiky	20	67
Kapitola II. Právo životního prostředí	25	86
Oddíl 1. Úvodní poznámky a historický vývoj	25	86
Oddíl 2. Předmět a systém	28	92
Oddíl 3. Prameny	32	107
Oddíl 4. Nástroje ochrany	36	116
Oddíl 5. Ústavní základy	46	151
Oddíl 6. Hlavní zásady	48	158
Oddíl 7. Ochrana životního prostředí a vlastnictví	53	174

Kapitola III. Organizace ochrany životního prostředí	59	193
3.1. Institucionální zajištění ochrany životního prostředí	59	193
3.2. Orgány státní správy a územní samosprávy	60	197
3.2.1. Ústřední orgány státní správy	60	198
3.2.2. Regionální a místní státní správa ochrany životního prostředí	63	206
3.2.3. Speciální orgány státní správy ochrany životního prostředí	64	214
3.2.4. Veřejné stráže v ochraně životního prostředí	67	223
Kapitola IV. Právní odpovědnost při ochraně životního prostředí	69	230
4.1. Odpovědnost a ochrana životního prostředí	69	230
4.2. Ekologickoprávní odpovědnost	70	234
4.3. Deliktní odpovědnost v ochraně životního prostředí	71	236
4.3.1. Trestněprávní odpovědnost a ochrana životního prostředí	71	237
4.3.2. Odpovědnost za správní delikty proti životnímu prostředí	71	254
4.4. Právní odpovědnost za ztráty na životním prostředí	73	266
4.4.1. Právní odpovědnost za ztráty na životním prostředí v mezinárodním a komunitárním právu	79	268
4.4.2. Právní odpovědnost za škody na životním prostředí	82	280
4.4.3. Právní odpovědnost za ekologickou újmu	84	289
4.5. Odpovědnost za historické škody na životním prostředí	87	300
4.6. Ekonomické zajištění odpovědnosti	88	303
4.7. Společné a závěrečné poznámky	89	306
Kapitola V. Ochrana životního prostředí v mezinárodním a komunitárním právu	91	309
Oddíl 1. Mezinárodní právo životního prostředí	91	309
1.1. Příčiny a cíle ochrany životního prostředí na mezinárodní úrovni	92	310
1.2. Vývoj mezinárodněprávní ochrany životního prostředí	93	314
1.3. Prameny mezinárodního práva životního prostředí	107	345
1.4. Subjekty působící v oblasti mezinárodní ochrany životního prostředí	112	359
1.5. Prosazování mezinárodního práva životního prostředí	119	376

	str. marg. č.
1.6. Právní režim moře a Antarktidy z hlediska jejich ochrany	124 396
1.7. Mezinárodní právo životního prostředí a český právní řád	135 424
Oddíl 2. Právo životního prostředí v Evropské unii	139 434
2.1. Prameny komunitárního práva životního prostředí	140 436
2.1.1. Primární právo	141 437
2.1.2. Mezinárodní úmluvy	142 440
2.1.3. Sekundární právo	143 443
2.2. Cíle, základní principy a podmínky ochrany životního prostředí v komunitárním právu	149 460
2.2.1. Cíle ochrany životního prostředí	149 462
2.2.2. Základní principy	151 467
2.2.3. Podmínky	155 477
2.3. Subjekty	157 482
2.3.1. Evropská komise	157 483
2.3.2. Evropský parlament a Rada	159 492
2.3.3. Hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů	161 495
2.3.4. Evropský soudní dvůr	161 497
2.3.5. Ostatní subjekty	162 502
2.4. Nástroje ochrany	164 506
2.4.1. Právní nástroje	164 508
2.4.2. Koncepční nástroje	164 509
2.4.3. Administrativní nástroje	167 518
2.4.4. Ekonomické nástroje	170 525
2.5. Legislativní proces	172 530
2.5.1. Právní základ legislativního procesu	173 532
2.5.2. Rozhodování v jednotlivých oblastech	176 539
2.6. Implementace práva životního prostředí ES	177 541
2.6.1. Implementace komunitárních environmentálních norem	177 541
2.6.2. Vynucování a sankce	182 555
2.6.3. Institucionální zajištění implementace	185 565
2.7. Vztah České republiky k Evropské unii v oblasti životního prostředí	186 567
2.7.1. Období před vstupem ČR do EU	186 567
2.7.2. Období po vstupu ČR do EU	189 576

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST PRÁVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kapitola VI. Prostředky ochrany životního prostředí	195 583
Oddíl 1. Územní plánování	195 583
1.1. Prameny právní úpravy	195 583
1.2. Účel a cíl územního plánování	196 584

	str. marg. č.
1.3. Nástroje územního plánování	198 591
1.4. Orgány územního plánování	202 607
1.5. Ochrana životního prostředí při vydávání politiky územního rozvoje a pořizování územně plánovací dokumentace	203 611
1.6. Ochrana životního prostředí v územním řízení	205 618
Oddíl 2. Posuzování vlivů na životní prostředí	207
2.1. Úvodní poznámky	207 624
2.2. Mezinárodněprávní dokumenty	209 627
2.3. Právní úprava v Evropské unii	210 631
2.4. Vývoj právní úpravy v České republice	211 633
2.5. Právní úprava posuzování vlivu koncepcí na životní prostředí	211 634
2.5.1. Předmět a způsob posuzování	211
2.5.2. Proces posuzování	212 640
2.6. Právní úprava posuzování vlivů záměrů na životní prostředí	213
2.6.1. Předmět a způsob posuzování	213 645
2.6.2. Proces posuzování	215 652
Oddíl 3. Integrovaná prevence a snižování znečištění	221
3.1. Úvodní poznámky	221 668
3.2. Mezinárodní a komunitární právní úprava	222 671
3.3. Prameny právní úpravy	223 672
3.4. Cíl a základní směry právní úpravy	224 674
Oddíl 4. Informace a účast veřejnosti v ochraně životního prostředí	227
4.1. Úvodní poznámky	227 692
4.2. Mezinárodněprávní dokumenty	228 696
4.3. Právní úprava v Evropské unii	229 702
4.4. Právní úprava práva na informace o životním prostředí	230 703
4.5. Právní úprava účasti veřejnosti	234 724
Kapitola VII. Ochrana složek životního prostředí a ekosystému	243
Oddíl 1. Ochrana ovzduší a ozónové vrstvy Země	243
1.1. Předmět ochrany	243 752
1.2. Příčiny a cíle ochrany	244 754
1.3. Prameny právní úpravy	245 757
1.4. Mezinárodněprávní dokumenty	247 761
1.5. Právní úprava v Evropské unii	250 779
1.6. Organizace státní správy v ochraně ovzduší	254 781
1.7. Ochrana ovzduší	254 783
1.8. Ochrana ozónové vrstvy Země	259 801

	str.	marg. č.
1.9. Ochrana klimatického systému Země	261	808
Oddíl 2. Ochrana vody	262	
2.1. Cíle a příčiny ochrany	262	812
2.2. Předmět ochrany	264	817
2.3. Právní úprava v Evropské unii	264	820
2.4. Mezinárodněprávní dokumenty	267	824
2.5. Prameny právní úpravy	268	827
2.6. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	270	
2.6.1. Nástroje ochrany	271	831
2.6.2. Ochrana kvality vod	273	840
2.6.3. Územní ochrana vod	274	846
2.6.4. Zvláštní ochrana vodních útvarů	275	851
2.6.5. Ochrana vodních toků	276	855
2.6.6. Poplatky	277	859
2.7. Odpovědnost v ochraně vod	279	865
2.8. Organizace státní správy	280	867
Oddíl 3. Ochrana půdy	280	
3.1. Předmět ochrany	281	869
3.2. Příčiny a cíle ochrany	281	871
3.3. Mezinárodněprávní dokumenty	282	873
3.4. Právní úprava v Evropské unii	283	874
3.5. Prameny právní úpravy	284	877
3.6. Ochrana zemědělského půdního fondu	285	882
3.7. Dozor v ochraně zemědělského půdního fondu	294	910
3.8. Odpovědnost v ochraně zemědělského půdního fondu	294	912
3.9. Ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa	295	914
3.10. Organizace státní správy v ochraně půdy	301	937
3.11. Ochrana půdy při pozemkových úpravách	301	939
3.12. Ochrana půdy v ochraně vod, přírody a krajiny	302	943
Oddíl 4. Ochrana lesa	304	
4.1. Předmět ochrany	304	948
4.2. Příčiny ochrany	304	951
4.3. Cíle ochrany	305	955
4.4. Mezinárodněprávní dokumenty a mezinárodní spolupráce	306	957
4.5. Právní úprava v Evropské unii	308	963
4.6. Prameny právní úpravy	309	970
4.7. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	311	973
4.8. Dozor v ochraně lesa	319	1010
4.9. Odpovědnost v ochraně lesa	319	1014
4.10. Organizace státní správy	321	1022
Oddíl 5. Ochrana přírody a krajiny	322	

	str.marg. č.
5.1. Příčiny, účel a vývoj právní úpravy	322 1023
5.2. Mezinárodněprávní dokumenty	325 1031
5.3. Právní úprava v Evropské unii	340 1074
5.4. Prameny právní úpravy v ČR	344 1086
5.5. Předmět, prostředky a hlavní směry právní úpravy	346 1088
5.5.1. Obecná ochrana přírody a krajiny	346 1091
5.5.2. Zvláštní ochrana přírody a krajiny	353 1109
5.5.3. Právní nástroje ochrany přírody	367 1147
5.5.4. Výkon vlastnického práva a jeho omezení z důvodu ochrany přírody a krajiny	372 1160
5.6. Organizace ochrany přírody	375 1164
Oddíl 6. Ochrana rostlinstva a živočišstva	376
6.1. Příčiny, cíle a vývoj právní úpravy	376 1168
6.2. Mezinárodněprávní dokumenty	378 1174
6.3. Právní úprava v Evropské unii	379 1175
6.4. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	382 1186
6.4.1. Obecná ochrana biodiverzity rostlin a živočichů	383 1192
6.4.2. Ochrana druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v rámci mezinárodního obchodu	384 1193
6.4.3. Ochrana zvířat proti týrání	385 1194
6.4.4. Veterinární péče	387 1202
6.4.5. Rostlinolékařská péče	388 1204
6.4.6. Ochrana zvířat v rámci myslivosti, rybářství a včelařství	389 1205
6.5. Právní úprava provozování zoologických zahrad	393 1223
6.6. Náhrada škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy	395 1231
6.7. Deliktní odpovědnost v rámci ochrany rostlin a živočichů	396 1232
Kapitola VIII. Ochrana před zdroji ohrožení životního prostředí	399
Oddíl 1. Odpady a obaly	399
A. Odpady	399
1.1. Úvodní poznámky	399 1237
1.2. Mezinárodněprávní dokumenty	400 1238
1.3. Právní úprava v EU	400 1240
1.4. Prameny právní úpravy	403 1246
1.5. Účel a cíl právní úpravy	405 1249
1.6. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	406 1255

	str. marg. č.
1.7. Veřejná správa v odpadovém hospodářství	414 1275
B. Obaly	414
1.8. Úvodní poznámky	414 1278
1.9. Prameny právní úpravy	415 1281
1.10. Právní úprava v Evropské unii	416 1282
1.11. Účel a cíl právní úpravy	417 1285
1.12. Státní správa a nakládání s obaly	422 1303
Oddíl 2. Záření	422
2.1. Ionizující záření	423
2.1.1. Předmět, příčiny a cíle právní úpravy	423 1306
2.1.2. Mezinárodněprávní dokumenty	424 1308
2.1.3. Právní úprava v Evropské unii	428 1316
2.1.4. Prameny právní úpravy	431 1322
2.1.5. Právní úprava ochrany před ionizujícím zářením	433 1324
2.1.6. Právní odpovědnost při nakládání se zdroji ionizujícího záření	438 1339
2.1.7. Organizace státní správy	439 1343
2.2. Neionizující záření	439 1345
Oddíl 3. Hluk a vibrace	440
3.1. Hluk	441
3.1.1. Předmět, příčiny a cíle právní úpravy	441 1347
3.1.2. Právní úprava v Evropské unii	442 1351
3.1.3. Prameny a principy právní úpravy	447 1363
3.2. Vibrace	451 1372
Oddíl 4. Geneticky modifikované organismy	451
4.1. Předmět ochrany	452 1375
4.2. Příčiny ochrany	453 1377
4.3. Cíle ochrany	454 1379
4.4. Mezinárodněprávní dokumenty	454 1380
4.5. Právní úprava v Evropské unii	456 1382
4.6. Prameny právní úpravy	461 1389
4.7. Organizace státní správy	461 1390
4.8. Hlavní směry a prostředky právní úpravy	462 1391
4.9. Odpovědnost při nakládání s geneticky modifikovanými organismy	466 1403
Oddíl 5. Chemické látky a přípravky	467
5.1. Chemické látky a přípravky	468
5.1.1. Předmět, příčiny a cíle právní úpravy	468 1404
5.1.2. Právní úprava v mezinárodním právu	469 1407
5.1.3. Právní úprava v Evropské unii	472 1414
5.1.4. Prameny, principy a základní směry právní úpravy	481 1428

5.2. Závažné havárie způsobené chemickými látkami a jejich prevence	488	1450
5.2.1 Právní úprava v mezinárodním právu a v Evropské unii	489	1451
5.2.2 Prameny, principy a základní směry právní úpravy	491	1457
Oddíl 6. Živelní pohromy	495	
6.1. Úvodní poznámky	495	1469
6.2. Právní úprava prevence a ochrany před požáry	496	1471
6.3. Právní úprava prevence a ochrany před povodněmi	497	1474
6.4. Integrovaný záchranný systém České republiky a krizové řízení	500	1490

**Kapitola IX. Právní úprava ochrany životního prostředí
v rámci jiných lidských činností** 501

Oddíl 1. Ochrana životního prostředí a ochrana lidského zdraví	501	
1.1. Úvodní poznámky	501	1492
1.2. Mezinárodněprávní aspekty	503	1498
1.3. Právní úprava v Evropské unii	504	1499
1.4. Základy právní úpravy	507	1511
1.5. Orgány státní správy	513	1529
Oddíl 2. Ochrana životního prostředí a památková péče	514	
2.1. Úvodní poznámky	514	1531
2.2. Mezinárodněprávní dokumenty	516	1534
2.3. Právní úprava v Evropské unii	521	1544
2.4. Prameny právní úpravy	521	1545
2.5. Vztah právních úprav ochrany životního prostředí a památkové péče	522	1546
2.6. Nástroje a instituty právní úpravy	522	1547
2.7. Odpovědnost na úseku památkové péče	529	1563
2.8. Organizace státní správy památkové péče	529	1564
Oddíl 3. Ochrana životního prostředí v hornictví	530	
3.1. Prameny právní úpravy	530	1566
3.2. Hornická činnost	532	1567
3.3. Ochrana životního prostředí při vyhledávání a průzkumu ložisek nerostů	533	1571
3.4. Ochrana životního prostředí při dobývání a jeho přípravě	535	1575
3.5. Ochrana životního prostředí při zajišťování a likvidaci starých důlních děl	539	1583
3.6. Řešení střetů zájmů	539	1585
3.7. Ekonomické nástroje ochrany životního prostředí při hornické činnosti	540	1586